

Hjälpmedelsforum, hälso- och sjukvård

---

24 NOVEMBER 2024

Agenda

1. Inledning och syfte med dagen
2. Aktuellt på Hjälpmedelscentralen
3. Förskrivarkompetens
4. Utvecklingsarbeten och projekt
5. Aktuellt om webSesam
6. Stödmaterial
7. Avslutning

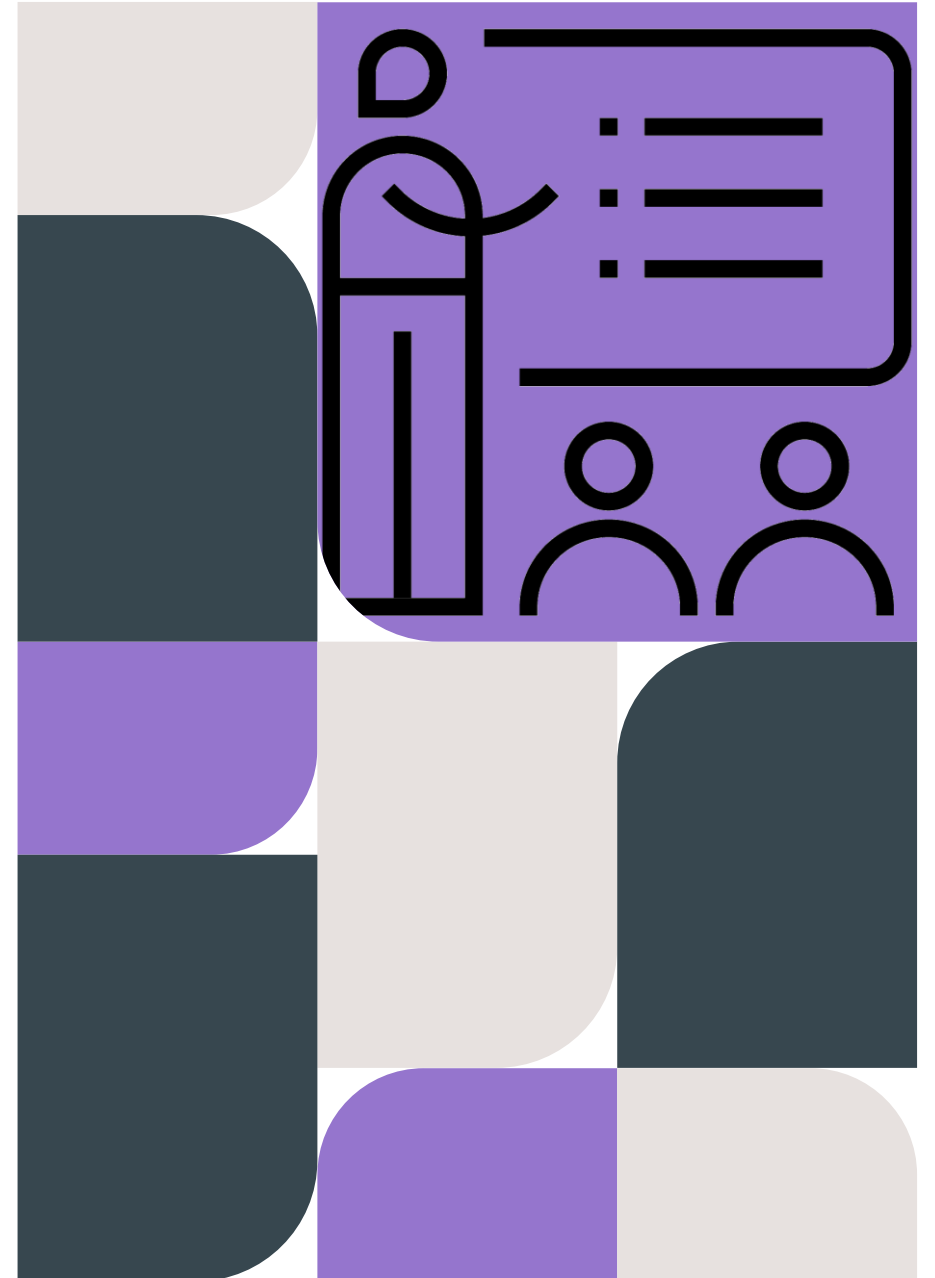

Aktuellt på
Hjälpmiddels-
centralen

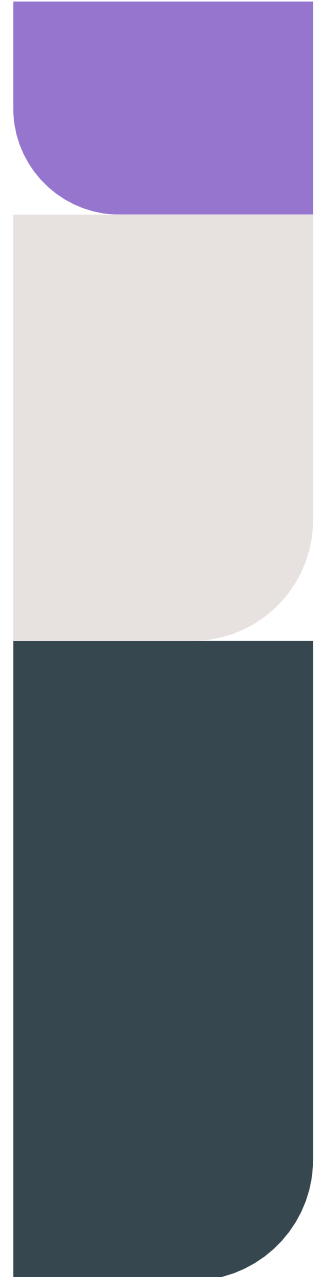
Gemensam planering utbildning och återkoppling

Gunilla Ask, Malin Willborg

Information och tjuvkik

- Kompression för underben, i plan att tas bort ur utbudet
  - Senast tillfällen hölls var oktober 2022.
  - 2023 och 2024 blev alla 5 tillfällen inställda, mycket få anmälda (0-6 st) till 20-25 platser per tillfälle.
- Uppföljning 2024
  - Färre inställda tillfällen jämfört med 2023
  - Antal deltagare preliminärt fler på totalen än 2023

Tre utbildningar i Basutbud presenteras

- Manuell överflyttning och vändning. Förhöjningsklossar.
  - Vi planerar att minska frekvens (nu två orter per år, en per termin)
  - Mycket frågor i kundtjänst, speciellt glidlakan, men ofta inställda tillfällen
- Gånghjälpmedel, barn och vuxna (två orter vårtermin)
- Stå- och träning, barn och vuxna (två orter hösttermin)
  - Kan ta emot fler deltagare, outnyttjade platser finns

Manuell överflyttning och vändning. Förhöjningsklossar och ledstänger.

- Målgrupper: leg. arbetsterapeuter och leg. fysioterapeuter
- Fokus på praktiska övningar
- Många "köpprodukter"
- Frekvent förekommande hjälpmedel

[Åhörarkopior manuell överflyttning](#)

Gånghjälpmedel, barn och vuxna

- Målgrupper: leg. arbetsterapeuter och leg. fysioterapeuter
- Fokus på praktiska övningar
- Rollatorer, gåbord, gåstolar
- Anpassningsmöjligheter
- Aktivitet, delaktighet, träning

[Åhörarkopior gånghjälpmedel](#)

Stå- och träningshjälpmedel, barn och vuxna

- Målgrupp: leg. fysioterapeuter
- Fokus på praktiska övningar
- Träningscyklar, tippbord, ståstöd
- Stort tillbehörsutbud och många inställningsmöjligheter
- Behandling, träning

[Åhörarkopior stå- och träningshjälpmedel](#)

Dialogfråga 1

- Alla tillgängliga platser på dessa tre utbildningar fylls inte
  - Vad beror det på?
  - Förslag på vad som kan göras?

Exempel på orsaker till outnyttjade platser kan vara

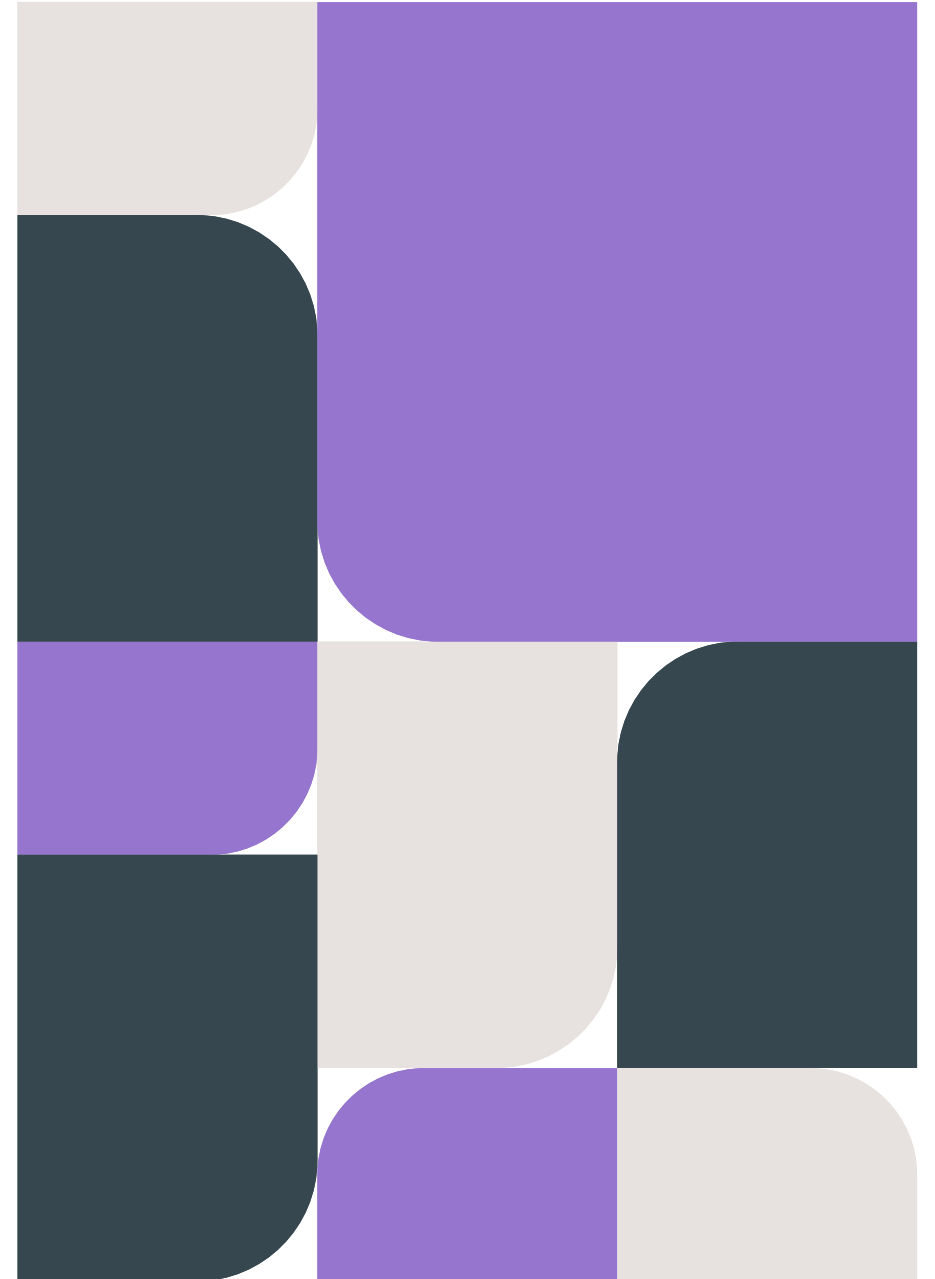
- Man vet inte om att utbildningen finns?
- Mättat behov? Underlaget av deltagare inte är så stort på en mindre ort?
- Svårt att prioritera och komma ifrån?
- Oklar kommunikation om innehåll? ("Varför ingår inte gåbord? Får jag kunskap om glidlakan?")

Dialogfråga 2

- Hur uppfyller dessa utbildningar era verksamheters och förskrivarens behov?
- Tankar efter presentationen som ni vill återkoppla?

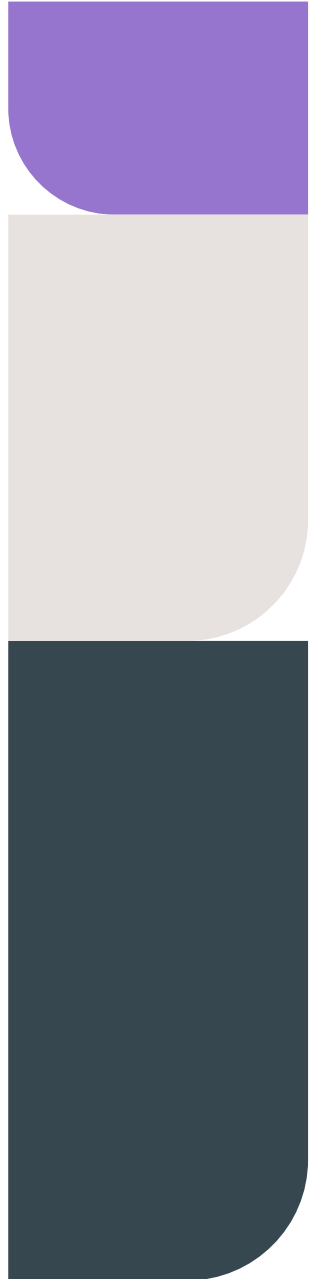
Implementering av Webbtidbokning

Webbtidbokning

Syfte:

- Underlätta och effektivisera bokning av konsultation
- Frigöra tid för så väl förskrivare som konsulenter
- Gäller initialt enbart bokning av förväntningssamtal

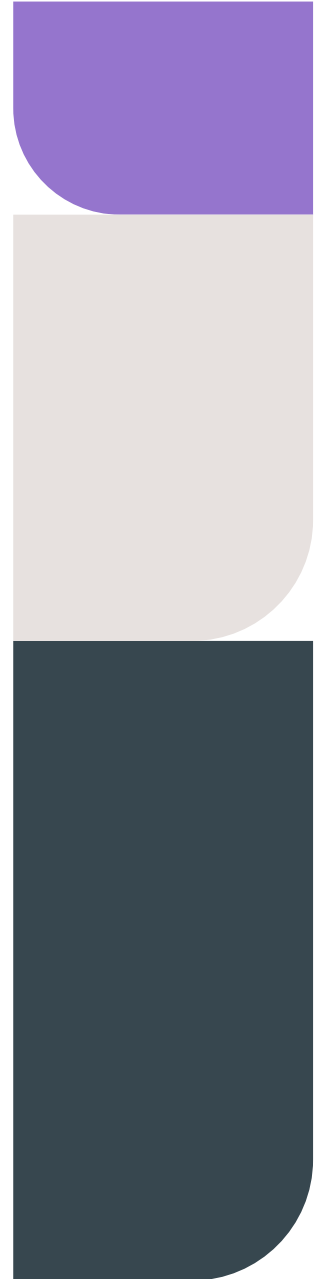

Start

- System Zoezi, [Bokning Konsultation \(zoezi.se\)](https://zoezi.se)
- Pilot genomfördes under vår/sommar tillsammans med Habilitering och Hälsa i Borås/Alingsås och Uddevalla/Vänersborgs området
- Piloten föll väl ut och beslut togs att bokningsättet skulle utvidgas till att omfatta samtliga förskrivare

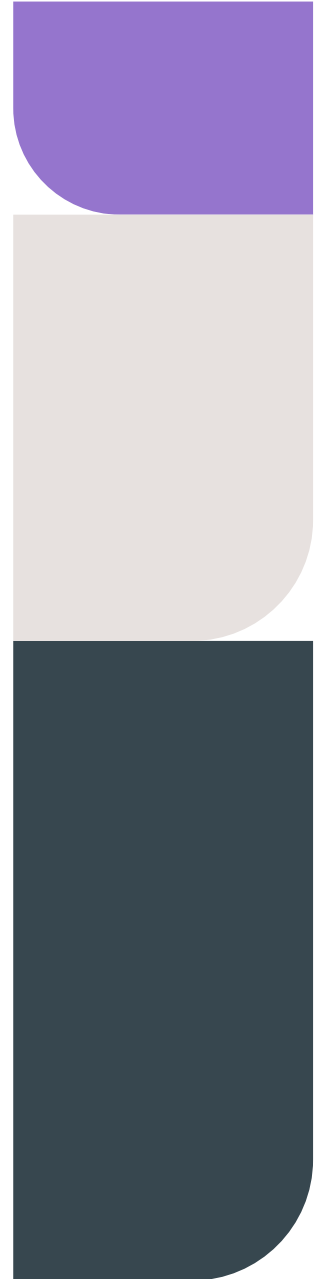
Hur långt har vi kommit?

- 2024-10-21 Startade alla förskrivare kopplade till Borås och Uddevalla med bokning via webben
- 2024-11-25 Startade webbtidbokning för alla förskrivare kopplade mot Skövde
- Sista steget är att implementera förskrivarna kopplade mot Mölndal vilket är planerat till januari 2025

Hur har det gått?

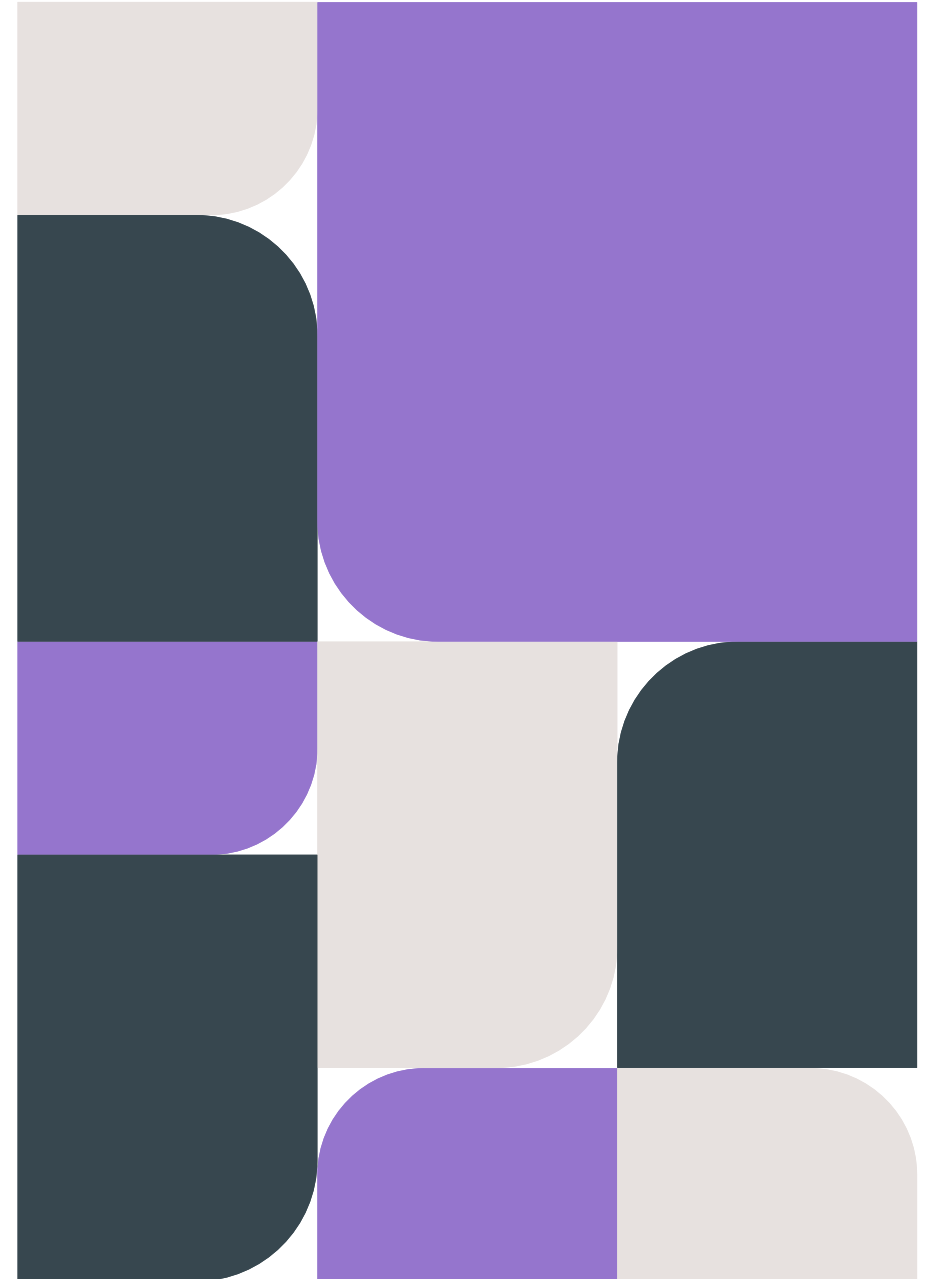
- Implementeringen har i flutit på enligt plan
- Utmaningar har varit
  - Informationen som gått ut inför uppstart har inte nått förskrivarna
  - En del förskrivare har fått en vit sida när de gått in i systemet via länken i WebSesam. De behöver då rensa cacheminnet i sina datorer.
- Synpunkter från era verksamheter?

Förskrivar- kompetens

Förskrivarkompetens kopplat till konsultation och rådgivning av konsulent

Förskrivarkompetens kopplat till konsultation och rådgivning av konsulent

- Hemsida, [Leverantör av Hjälpmedel i Västra Götalandsregionen - Leverantör av Hjälpmedel i Västra Götalandsregionen](#)
- Generell rådgivning för allmänna råd och information kring hjälpmedel
  - Kundtjänst tfn 010- 473 80 80 val 2, därefter val 3 Hjälpmedelskonsulent
  - Eller funktionsbrevlåda, hmc.ktj.hjalpmedelskonsulent@vgregion.se

Förskrivarkompetens kopplat till konsultation och rådgivning av konsulent

- Patientspecifik rådgivning, konsultation kring en specifik patients behov och förutsättningar angående val av hjälpmedel, anpassning eller specialanpassning, [Patientspecifik rådgivning - Leverantör av Hjälpmedel i Västra Götalandsregionen](#)
- Konsultation kan ske på flera olika sätt, via
  - Telefon
  - Online
  - Besök på Hjälpmedelscentralen
  - Vid behov i patientens hem

Förskrivarkompetens kopplat till konsultation och rådgivning av konsulent

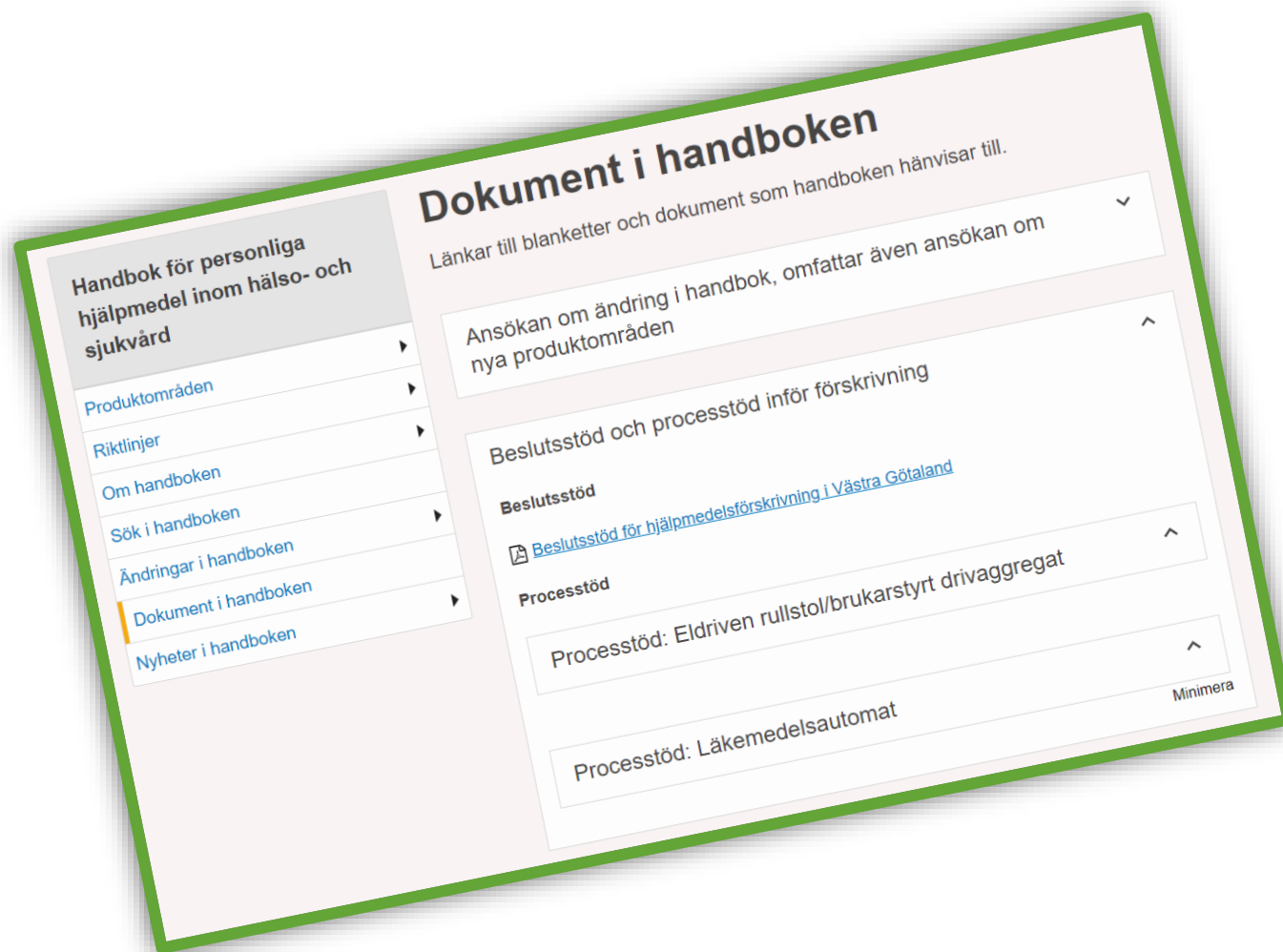
Arbetsätt hos förskrivare som konsulenter uppmärksammat

- Rådgivning kring produkter till yrkesgrupper som inte har förskrivningsrätt. Exempelvis madrasser
- Arbetsorder läggs av en profession som inte har förskrivningsrätt för att bistå kollega
- Sällanförskrivare har inte alltid full kunskap om de olika stegen i förskrivningsprocessen

Frågor att fundera över i grupperna

Vad kan Hjälpmiddelscentralen göra och vad behöver vårdgivaren göra?

- Hur underlätta för förskrivare att hitta till HMCwebb så de kan ta stöd av den information som finns tillgänglig?
- Hur ge förskrivare kunskap om vilken hjälp de kan få från konsulent?
- Vilken information behövs och hur säkerställer vi att den når förskrivarna?

Processtöd till
förskrivningsprocessen

Processtöd

- **Syfte:** stöd till förskrivare i förskrivningsprocessen för hjälpmedel där delar i processen är komplicerad eller för specifika situationer som förskrivare sällan ställs inför och därför behöver stöd.
- **Nuvarande:** Eldriven rullstol/brukarstyrt drivaggregat och Läkemedelsautomat
- **Under framtagning:** Åtgärder i samband med bilanpassning (3 olika situationer), kalendrar och tidtabeller. Revidering av eldriven rullstol/brukarstyrt drivaggregat pågår.
- **På önskelista:** madrasser – finns fler önskemål?
- **Uppföljning:** planeras efter en tids användande men redan nu önskar vi lite respons från er.

[Dokument i handboken - Public VardsamverkanVG](#)

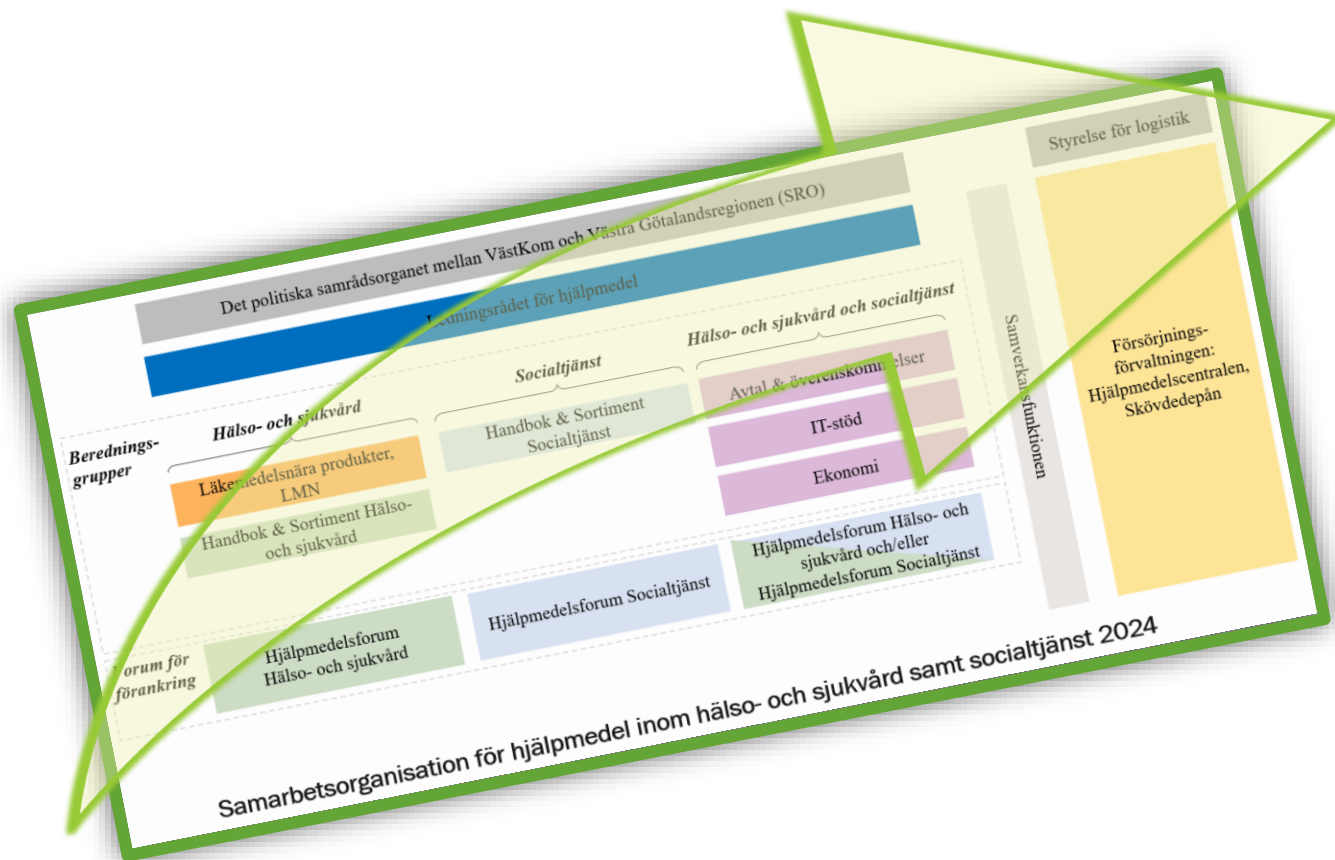
Dialog i grupp

- Känner förskrivarna till att processtöden finns?
- Hur kan fler berörda förskrivare få information om att processtöden finns?
- Har ni kommentarer eller synpunkter på processtöden från er verksamhet, i så fall vilka?
- Finns önskemål om fler processtöd, i så fall för vilka hjälpmedel?

Utvecklings-
arbeten och
projekt –
Vart är vi på väg?

Utveckling av Samarbetsorganisationen för hjälpmedel

Tillsammans sedan många år

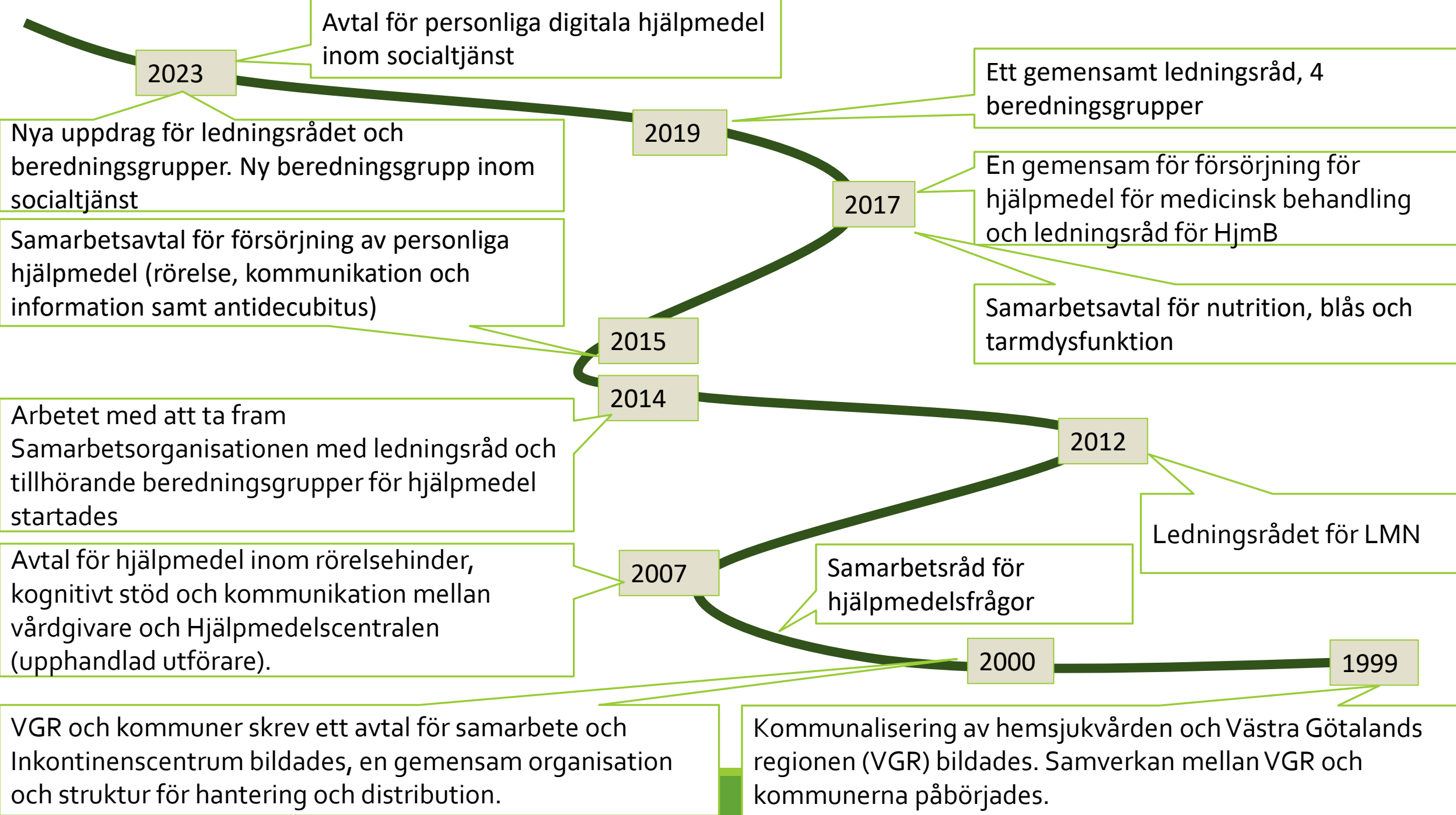
Flera utredningar under det tidiga 2000-talet visade att hjälpmedelsverksamheten i länet är ett viktigt men komplicerat område som kräver delaktighet på olika nivåer.

Källa: Utredning om hjälpmedelsförsörjning i Västra Götaland från och med 2008.

Ett syfte är att förverkliga andan i Hälso- och sjukvårdsavtalet, där parterna tillsammans verkar för att på bästa sätt ta ett gemensamt ansvar med individens perspektiv i centrum.

Över tid har produktområde efter produktområde reglerats, vilket inneburit att VGR och kommunerna skapat gemensamma lösningar för regelverk, försörjning och distribution. Ett arbete som fortgår.

Nya uppdrag för ledningsrådet och beredningsgrupper. Ny beredningsgrupp inom socialtjänst

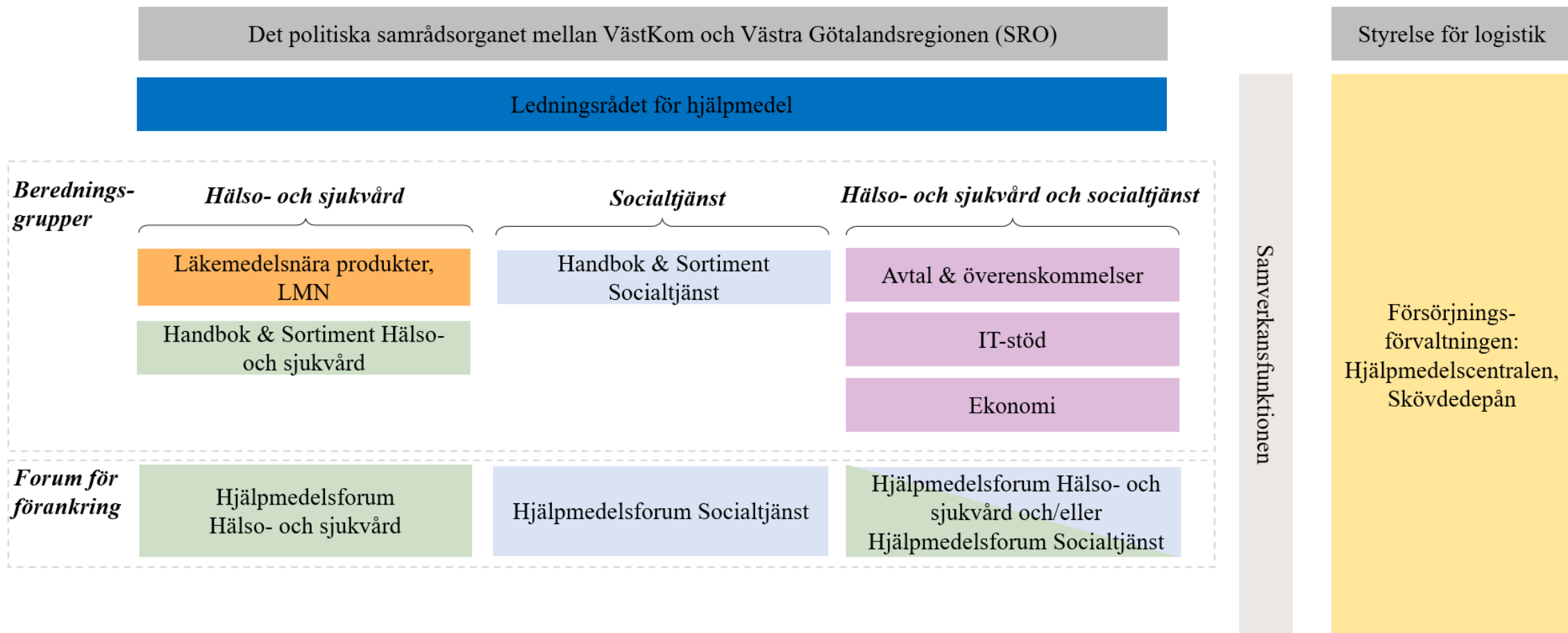
Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel (rörelse, kommunikation och information samt antidecubitus)

Arbetet med att ta fram Samarbetsorganisationen med ledningsråd och tillhörande beredningsgrupper för hjälpmedel startades

Avtal för hjälpmedel inom rörelsehinder, kognitivt stöd och kommunikation mellan vårdgivare och Hjälpmedelscentralen (upphandlad utförare).

VGR och kommuner skrev ett avtal för samarbete och Inkontinenscentrum bildades, en gemensam organisation och struktur för hantering och distribution.

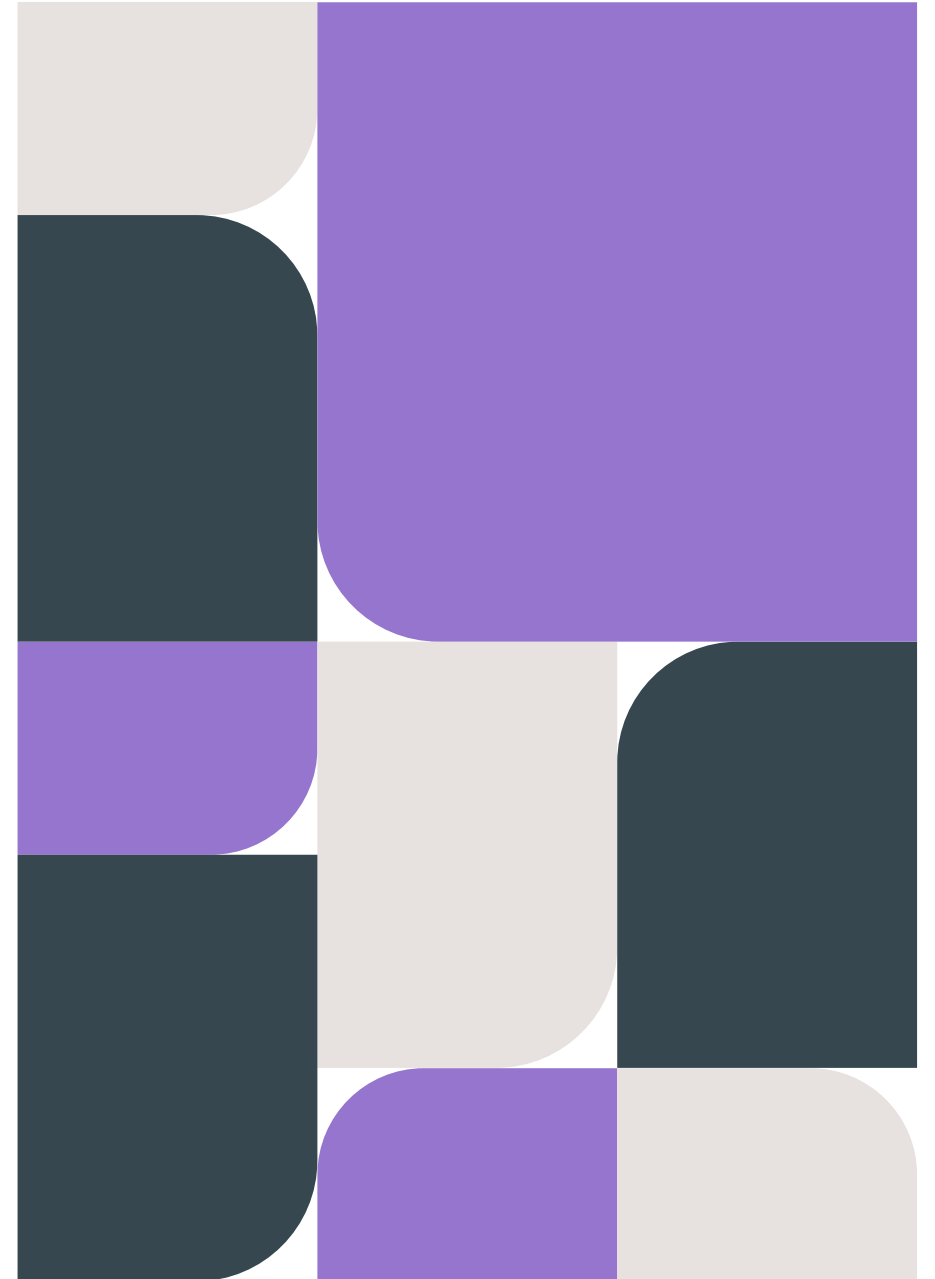
Kommunalisering av hemsjukvården och Västra Götalands regionen (VGR) bildades. Samverkan mellan VGR och kommunerna påbörjades.

Samarbetsorganisation för hjälpmedel inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst 2024

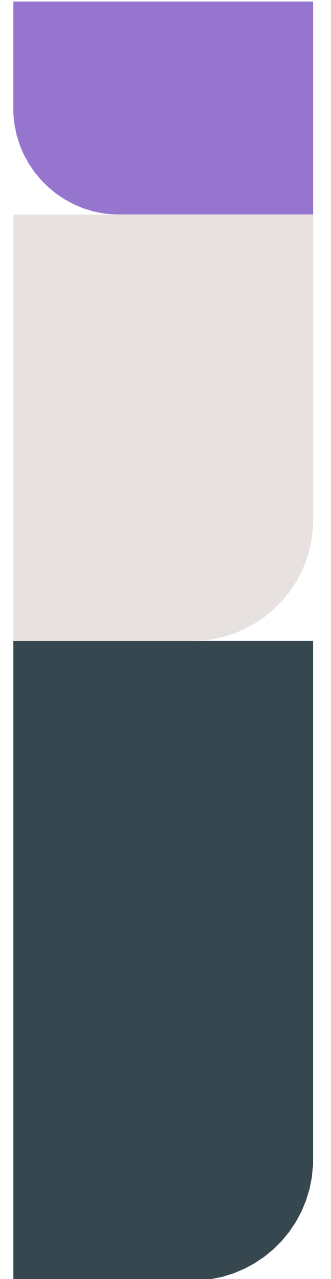
Öka efterfrågan och omsättning på tidigare upphandlat sortiment

- Återkoppling på vad som gjorts och vad som finns kvar att arbeta med

Arbetet med att öka efterfrågan och omsättning på tidigare upphandlat sortiment

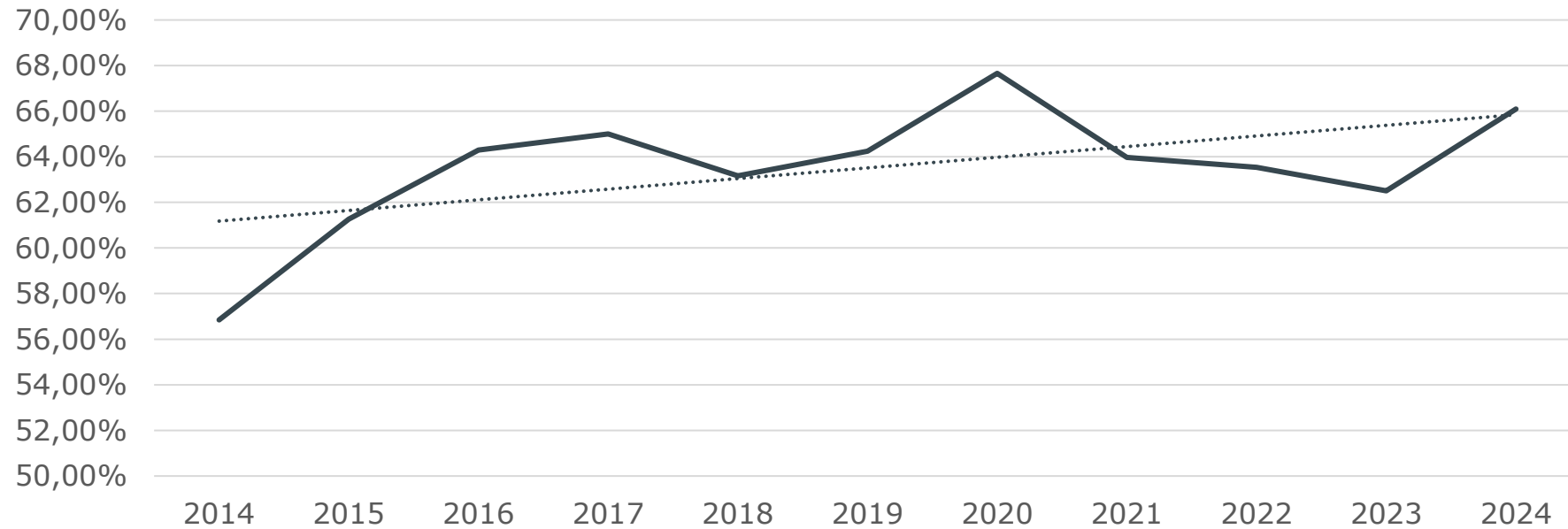
- Hjälpmedelscentralen har under 2023 och 2024, haft stort fokus på att öka omsättningen av tidigare upphandlat sortiment.
- Arbetet har utförts tillsammans med vårdgivarna i arbetsgrupper och genom dialog i beredningsgrupp Avtal och Överenskommelse samt på Hjälpmedelsforum.
- Utfallet av genomförda aktiviteter är positivt, men vi ser att det finns mer att göra!

Genomförda aktiviteter

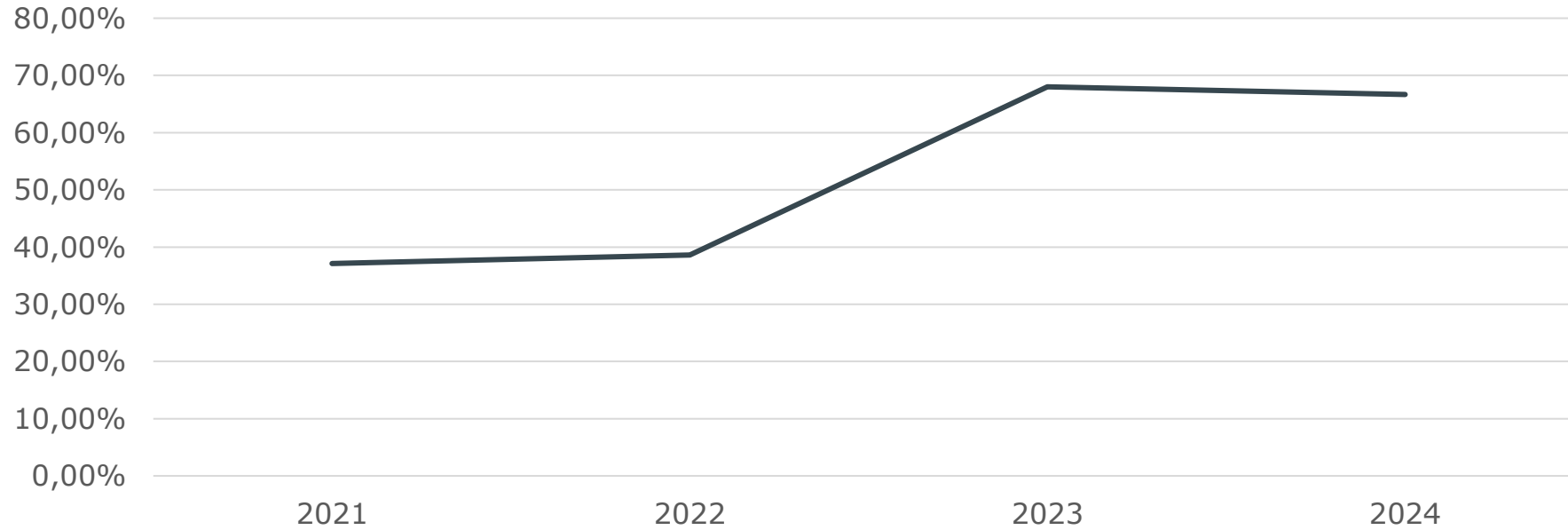
- Optimerat befintliga ersättningsgrupper
- Förtydligat information i WebSesam och på webbplatser kopplat till ersättningsgrupper
- Infört fasta ersättningsgrupper
- Kommunicerat om ersättningsgruppernas funktion på Hjälpmedelsforum samt i möten med enskilda vårdgivare

Återanvändningsgrad i % - Utveckling 2014-2024

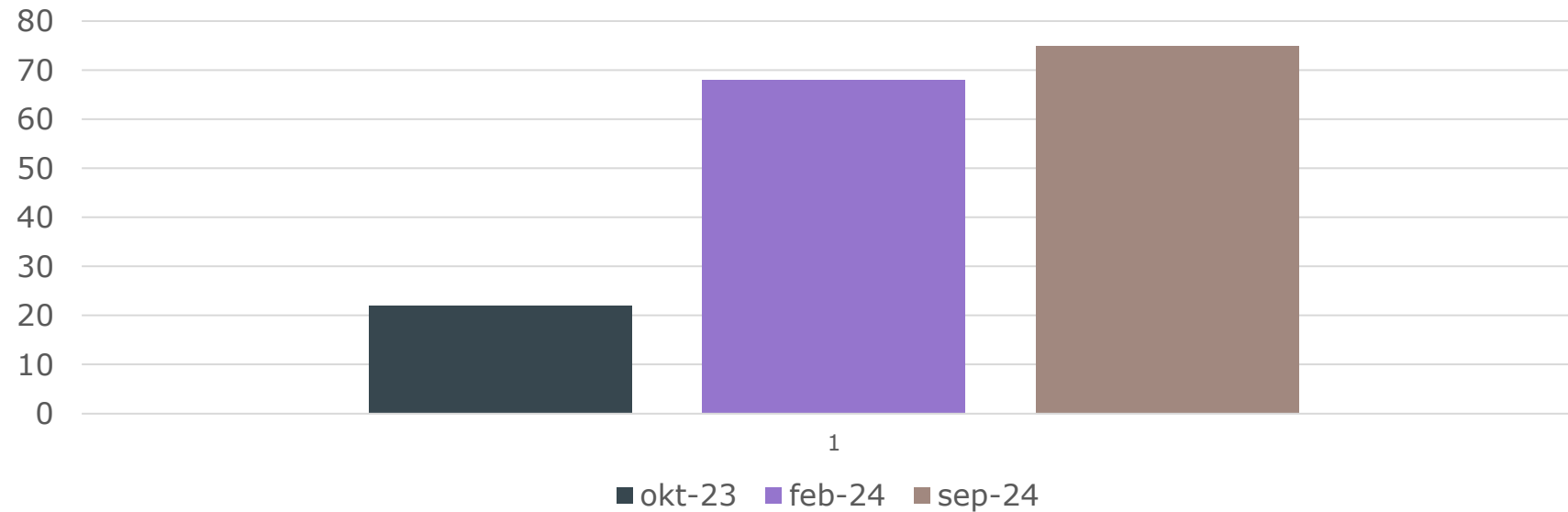
Återanvändningsgraden är ett mått på hur stor andel av alla utlevererade individmärkta hjälpmedel som är rekonditionerade av Hjälpmedelscentralen

Andel ersättningsartiklar som accepteras av beställaren

I en "vanlig" ersättningsgrupp kan förskrivaren avmarkera förslag om ersättningsartikel. Avmarkerar man förslaget levereras den ursprungligt tänkta artikeln

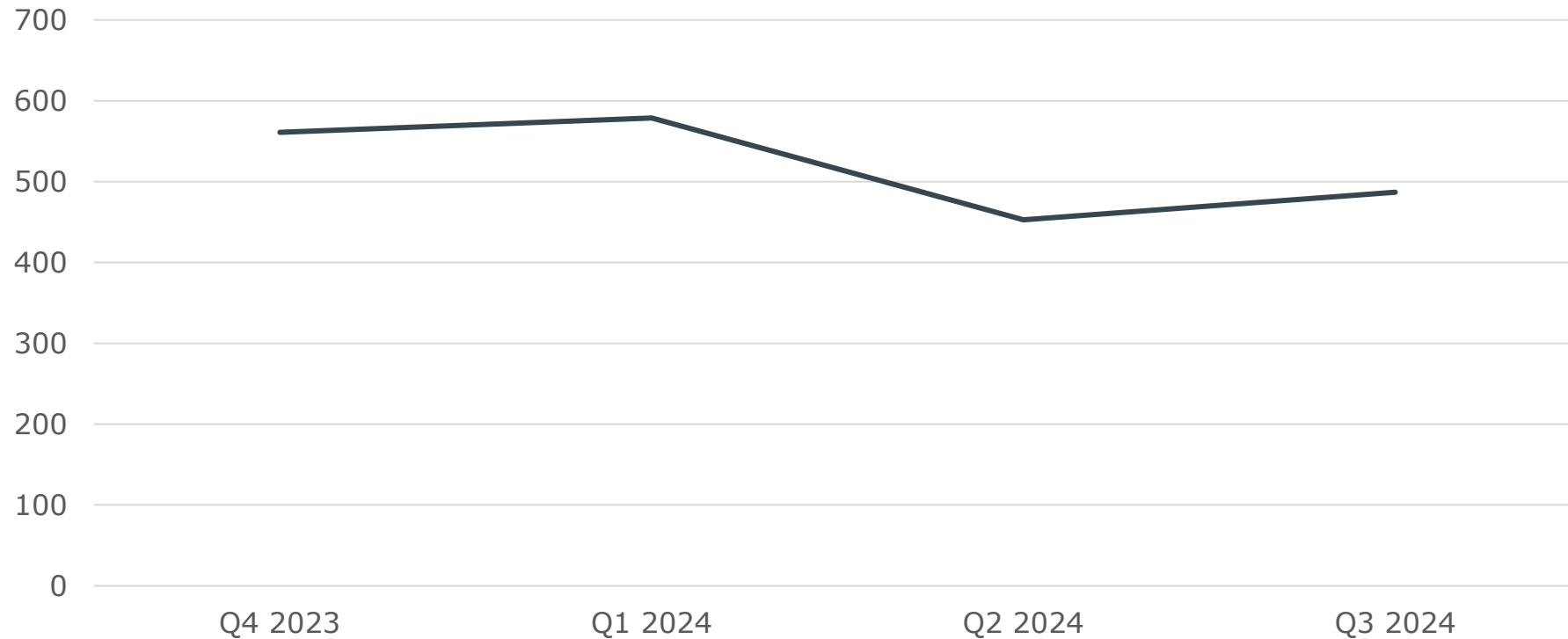
Antal artiklar som ingår i en fast ersättningsgrupp

Fasta ersättningsgrupper började införas i oktober 2023. I en fast ersättningsgrupp har Hjälpmedelscentralen möjlighet att leverera en annan artikel än vad som beställaren tänkt. Detta under förutsättning att artiklarna är **"näst intill helt lika"**

Antal unika leveranser ur fast ersättningsgrupp

Totalt år 1: 2080 Levererade hjälpmedel som ingår i fast ersättningsgrupp

Sedan fasta ersättningsgrupper infördes i oktober 2023, har 2080 hjälpmedel levererats ur en fast ersättningsgrupp. Det vanligaste är att förskrivare tänkt att beställa ett hjälpmedel ur tidigare sortiment. Då den inte funnits på saldo har man i stället fått ett hjälpmedel i nuvarande upphandlade sortiment.

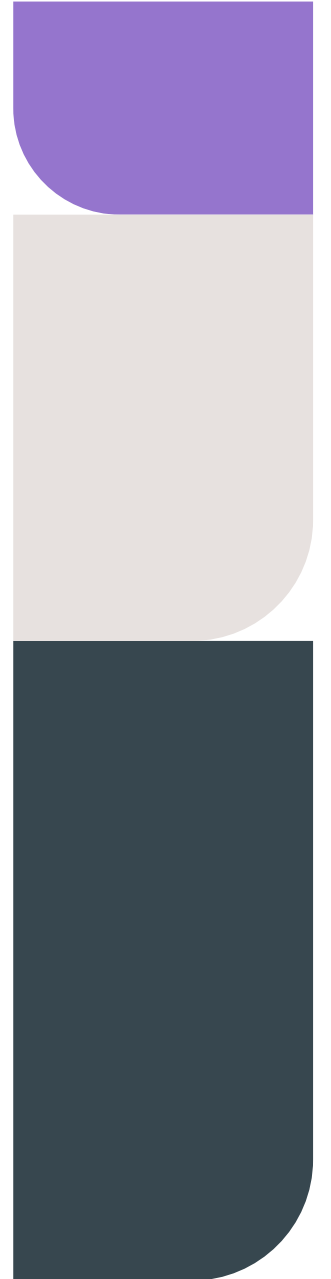

Planerade aktiviteter år 2025

- Försälja begagnade hjälpmedel ur tidigare sortiment som grundutrustning till kraftigt reducerat pris
- Skapa recirkulation på köphjälpmedlet kryckor

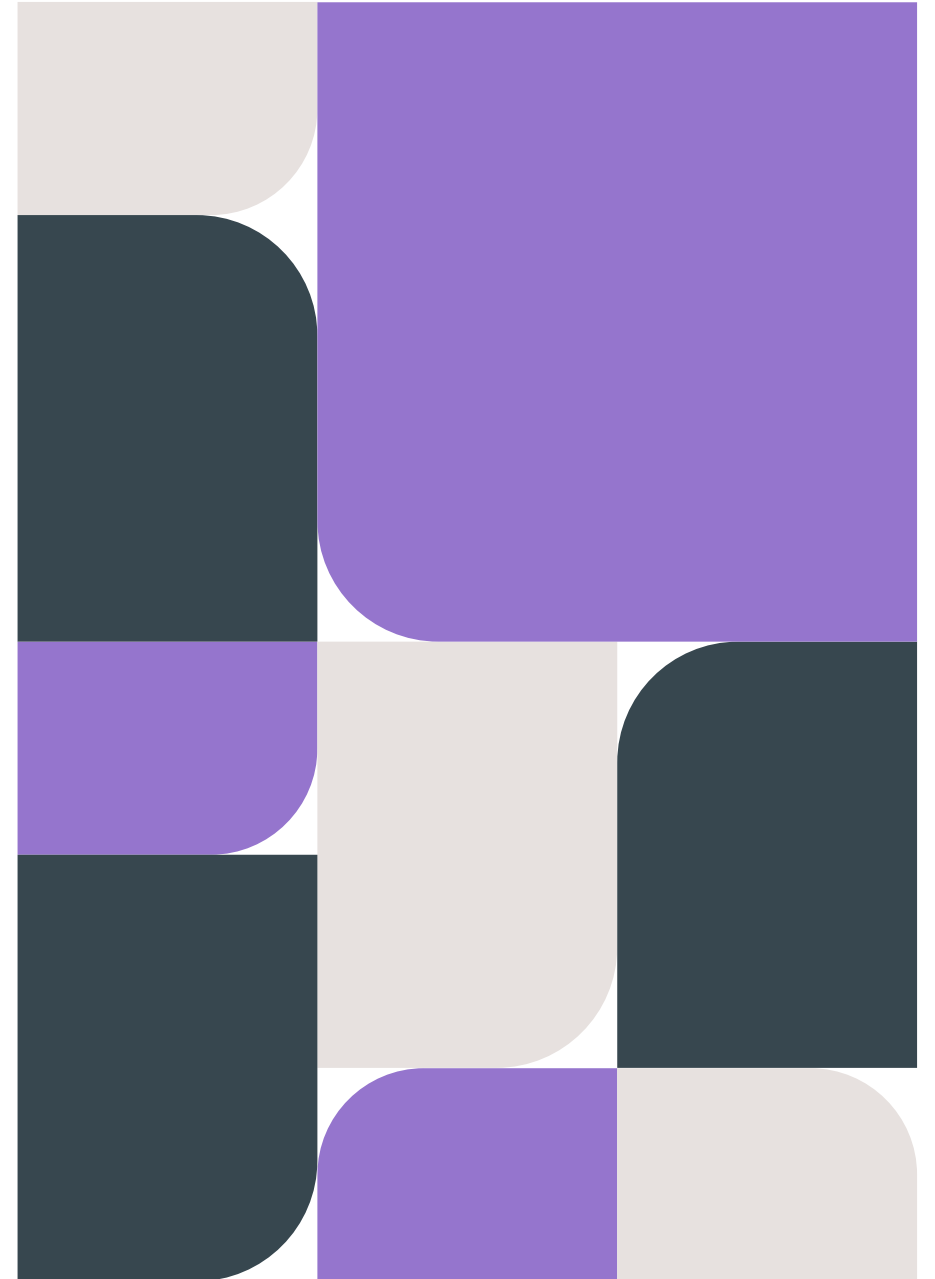
Utmaningar

- Säkerställa att beställaren får tydlig och korrekt information kring artikeln och leveranstider i WebSesam och i sortimentsöversikterna
- Säkerställa att det finns lagersaldo på artiklar i tidigare upphandlat sortiment

Förkomna hjälpmedel

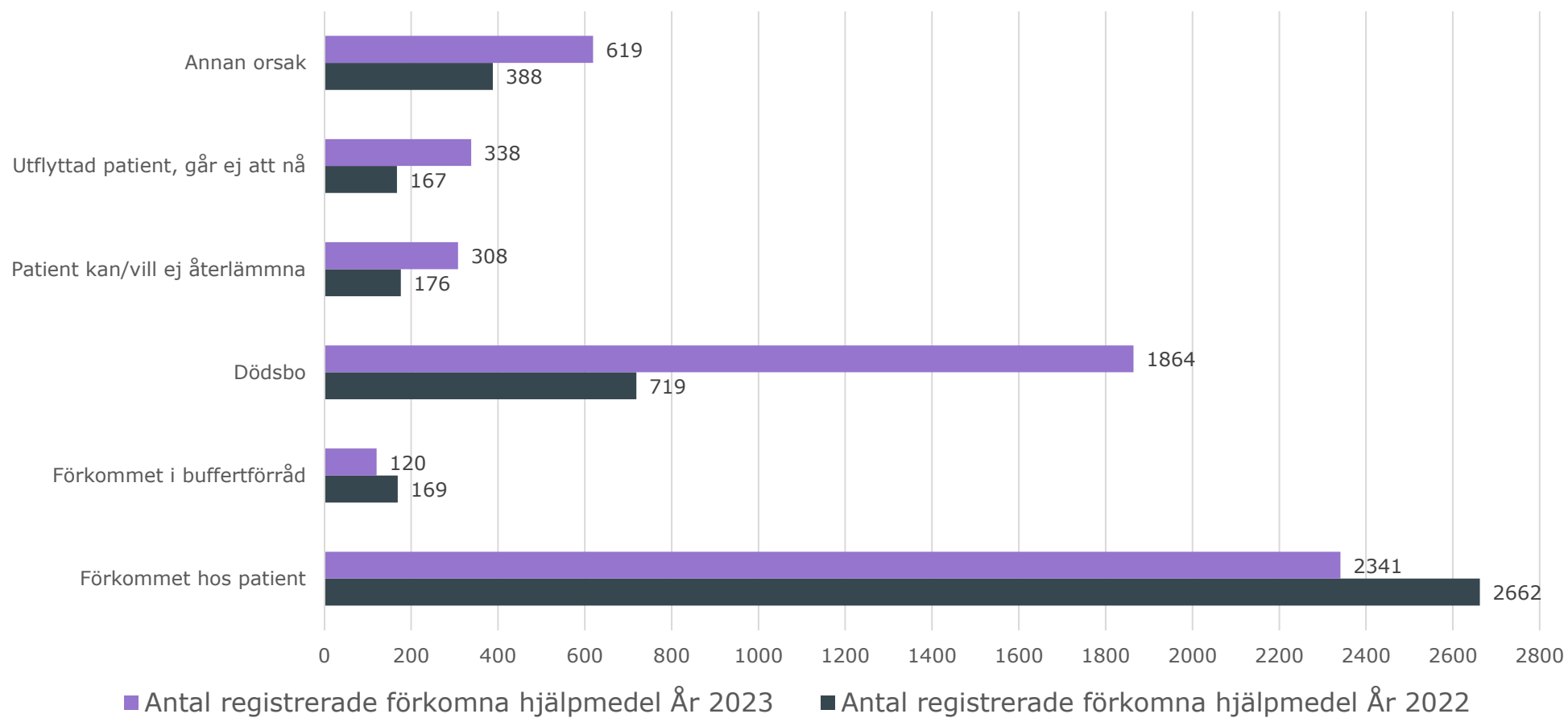
- Förslag om förenklad hantering
- Vad kan vi göra för att minska antalet?

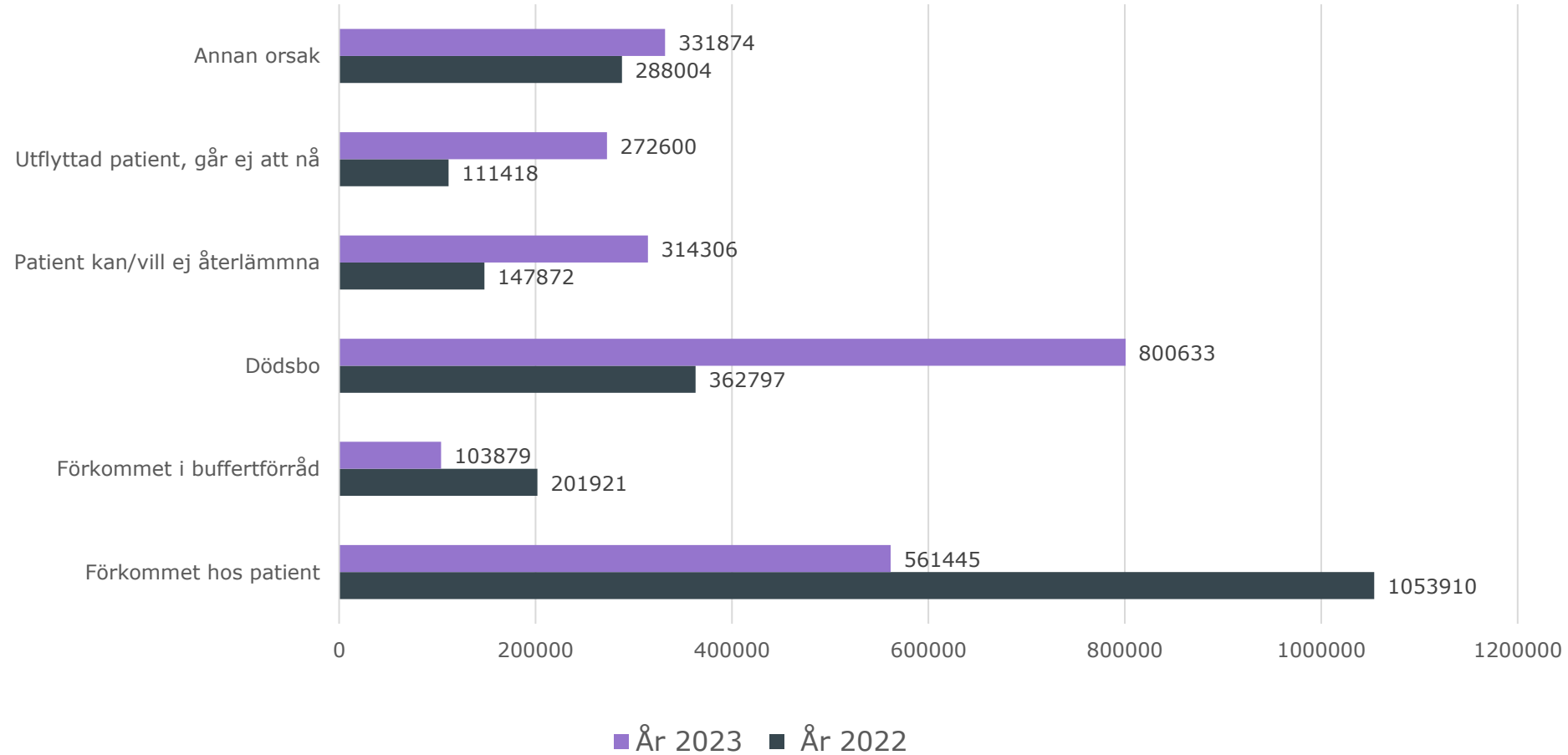
Förkomna hjälpmedel som registrerats av vårdgivare 2022-2023

- År 2022 registrerade vårdgivarna 4281 förkomna hjälpmedel i AM-system till ett restvärde av 2 165 922 kr
- År 2023 registrerade vårdgivarna 5590 förkomna hjälpmedel i AM-system till ett restvärde av 2 384 737 kr
- Anskaffningskostnaderna för hjälpmedel som förkommit under år 2022-2023 uppgår till över 20 miljoner kr
- Prognosen för år 2024 är antalsmässigt lik år 2023. Dock ser restvärdet på förkomna hjälpmedel ut att öka betydligt!

Antal registrerade förkomna hjälpmedel 2022-2023

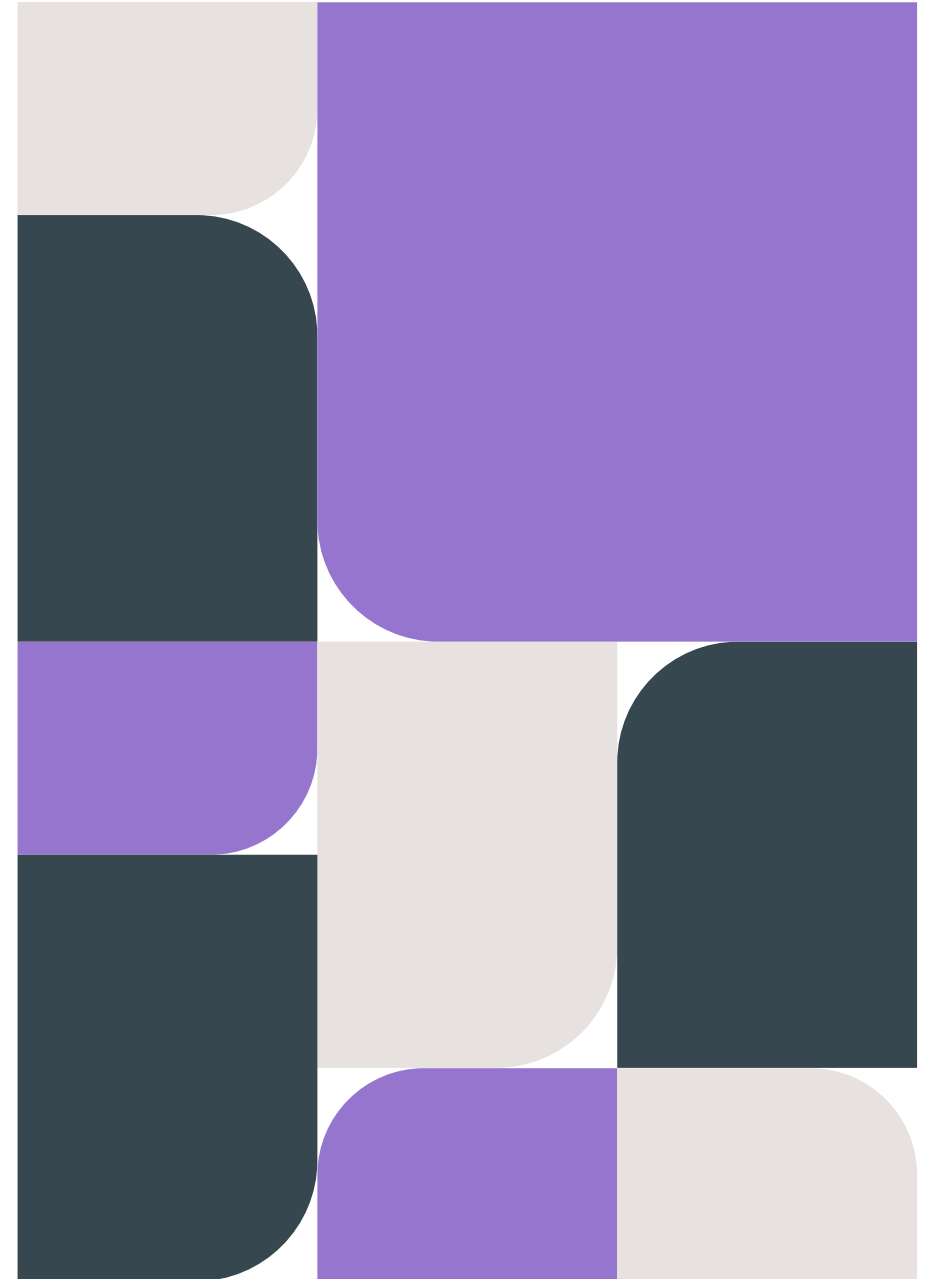

Restvärde på registrerade förkomna hjälpmedel 2022-2023

**Hur kan hanteringen av förkomna
hjälpmedel förenklas?**

**Vad kan vi göra tillsammans för att
reducera mängden förkomna hjälpmedel?**

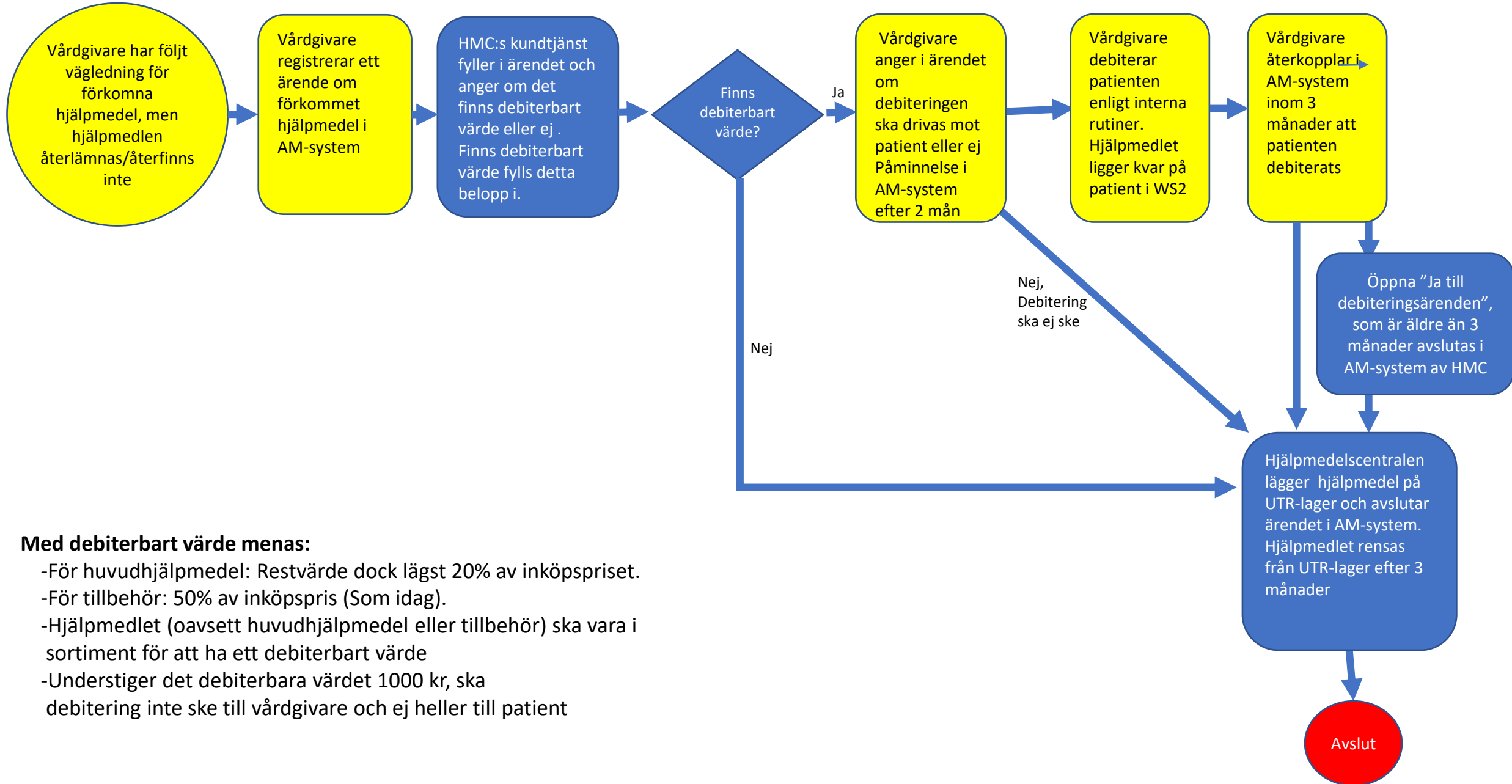
Ny och förenklad hantering för registrering av förkomna hjälpmedel hos patient

- Pilotprojekt under 2024 med SU och Primärvården
- Förhoppningsvis beslut i ledningsrådet 9 december om ett breddinförande 2025

Förändringen innebär att:

- Ärendena hålls samman från början till slut i system för avvikelser
- Hanteringen blir enklare och reducerar mängden administration
- Vårdgivaren avgör och utför eventuell debitering mot patient. Hjälpmedelscentralen debiterar inte vårdgivaren (samma hantering som idag)
- "Debiterbart värde" införs. Detta innebär att man vid oaktsamhet kan bli ersättningsskyldig även om ett hjälpmedel saknar restvärde
- Debiterbart värde definieras som restvärdet, dock lägst 20% av inköpspriset
- Informations- och utbildningsfilm kommer finnas på Hjälpmedelscentralens webbplats

Förslag till hantering av förkomna hjälpmedel 2025

Vad kan vi göra tillsammans för att minska antalet förkomna hjälpmedel?

- Vad kan vårdgivarna förändra i sin hantering av förkomna hjälpmedel?
- Vad kan Hjälpmedelscentralen förändra i sin hantering av förkomna hjälpmedel?
- Vad kan förtydligas i information/lånevillkor?
- Hur kan egenavgifter på hjälpmedel påverka svinnet?

**Välkommen
Meddelande**

Piotr Gabryś

Välkommen till webSesam 2.0**2024-05-14 Meddelande**

På grund av gemensam utvecklingsdag håller telefonsupporten för webSesam stängt 2024-06-05. Ärenden kan som vanligt skickas via epost till websesamsupport@vgregion.se.

2024-03-01 Säkerhetsmeddelande Kryckor med anatomiskt handtag

Viktigt säkerhetsmeddelande rörande art nr 62154, 62155, 62158, 62159, 79927 samt 79928 från Swereco/Sanicare finns att läsa på [Hjälpmedelscentralens hemsida](#).

2024-01-10 Säkerhetsmeddelande Rollator Gloss

Uppsökande verksamhet kommer ske av Hjälpmedelscentralens egna tekniker för åtgärd i brukarnas hem. För mer info se [Hjälpmedelscentralens hemsida](#).

2023-12-29 Säkerhetsmeddelande Rollator Volaris Smart/Patrol

Uppsökande verksamhet kommer ske av leverantören Eurovema samt Hjälpmedelscentralens egna tekniker för åtgärd i brukarnas hem. För mer info se [Hjälpmedelscentralens hemsida](#).

2023-02-02 Nyheter rörande webSesam

webSesam blir beställningssystem för artiklar inom projekt digitala hjälpmedel i Västra Götaland, läs mer om vilka förändringar det medför i systemet på denna [länk](#).
Bland annat om leverans via utlämningsställe.

Läs mer här: [Hjälpmedelscentralen upphör att leverera hjälpmedel i flergångspåsar - Leverantör av Hjälpmedel i Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](#)

2022-05-10 Meddelande

Hjälpmedelscentralen har uppdaterat sitt arbetssätt kring specialanpassningar : [Läs mer här](#)

[Hjälpmedel](#)
[Individkort](#)
[Varukatalog](#)
[Sök artikel](#)
[Kundorder](#)
[Arbetsorder](#)
[Kvittera BMB](#)
[Meddelande](#)
[Dina uppgifter](#)

Aktuellt om webSesam

Beställning av produkter och tjänster av Hjälpmedelscentralen vid IT- avbrott hos vårdgivaren

Lathunden finns på sidan ”Instruktioner och guider” på [HMC webben](#):

Lathund- [Länk](#)

Beställning av produkter och tjänster av Hjälpmedelscentralen vid IT- avbrott hos vårdgivaren.

Tjänst till vård-/omsorgsgivare	Under driftstopp	Efter återgång till normaldrift kommer Hjälpmedelscentralen att omhänderta
Beställa <ul style="list-style-type: none"> Hjälpmedel Konsultation hämtning av hjälpmedel Underhåll	Kontakta Hjälpmedelscentralen som utför manuell inmatning/dokumentering av beställd tjänst. Tel 010 - 473 80 80 E-post info.hmc@vgregion.se	Eventuell efterregistrering i Sesam2
Skapa felrapport på produkt eller tjänst	Kontakta Hjälpmedelscentralen som utför manuell inmatning/dokumentering av beställd tjänst. Tel 010 - 473 80 80 E-post info.hmc@vgregion.se	Eventuell efterregistrering i Sesam2
Påfyllnad/beställning till buffertförråd Göra uttag ur lokalt buffertförråd och registrera hjälpmedlet på patient	Kontakta Hjälpmedelscentralen som utför manuell inmatning/dokumentering av beställd tjänst. Tel 010 - 473 80 80 E-post info.hmc@vgregion.se	Eventuell efterregistrering i Sesam2
Få tillgång till fakturaspecifikationer	Kontakta Hjälpmedelscentralen vid behov för alternativ distribution av fakturaspecifikationer. Tel 010 - 473 80 80 E-post info.hmc@vgregion.se	Hanteras manuellt på begäran av vårdgivare

Upphandlingen av nytt beställningsportal

Upphandlingen är pausad.

Arbete i Arbetsgrupper: Beställningsportalsgruppen och Arbetsgruppen för framtida organisation

Stödmaterial för hjälpmedelsfrågor hos huvudmännen (regional och kommunal hälso- och sjukvård samt socialtjänst)

En beskrivning och exempel av roller, funktioner och organisation

Samarbetsorganisationen för hjälpmedel i Västra Götaland hanterar det gemensamma arbetet med personliga hjälpmedel och grundutrustning. Organisationen består bland annat av Ledningsrådet för hjälpmedel, beredningsgrupper och hjälpmedelsforum. Varje huvudman måste också organisera sig internt för att säkerställa bra hantering av hjälpmedelsfrågor och effektiv kommunikation både inom sina respektive verksamheter och med andra aktörer inom samarbetsorganisationen.

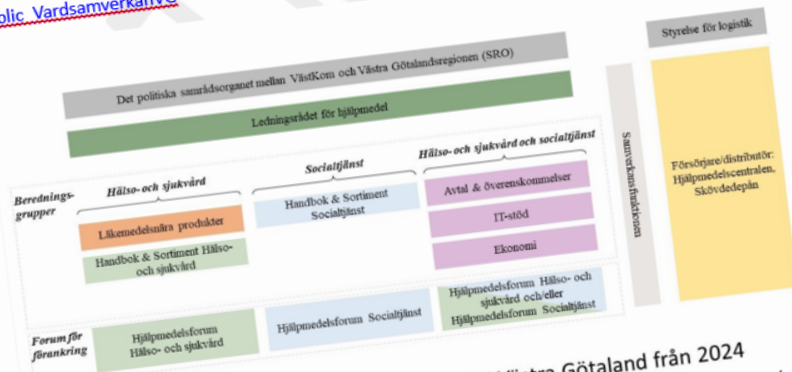
Syftet med dokumentet

Detta dokument syftar till att ge stöd kring hur respektive huvudman kan organisera sig för att:

- informationsflödet ska fungera
- kunna fatta nödvändiga beslut i den egna verksamheten
- relevanta kompetenser ska engageras i arbetet

Övergripande organisation

På Vårdsamverkans webbplats finns information om alla grupper som tillsammans bildar samarbetsorganisationen. Där beskrivs bland annat uppdrag mandat och vilka som är utsedda som representanter. [Organisation för samarbete och styrning inom hjälpmedelsområdet - Public VårdsamverkanVG](#)

Samarbetsorganisation för hjälpmedel i Västra Götaland från 2024
Bild över samarbetsorganisationen för hjälpmedel i Västra Götaland

Stödmaterial till huvudmännen vid hjälpmedelsfrågor

Stödmaterial till huvudmännen

Syfte:

Detta dokument syftar till att ge stöd kring hur respektive huvudman kan organisera sig för att:

- informationsflödet ska fungera
- kunna fatta nödvändiga beslut i den egna verksamheten
- relevanta kompetenser ska engageras i arbetet

Frivilligt för
huvudmännen att
använda

Innehåll

- Syftet med dokumentet
- Övergripande organisation
- Representanter i samarbetsorganisationen hos varje kommun och vårdgivare
- Samarbeten utanför samarbetsorganisationen
- Interna arbetssätt för hjälpmedelsfrågor inom den egna verksamheten
- Exempel
  - Ansökan om förändring i handbok och/eller nytt hjälpmedel
  - Implementering av nya hjälpmedel/förändrat arbetssätt
  - Information gällande hjälpmedelsområdet
  - Arbetssätt gällande hantering av hjälpmedel

Dialog i grupp

- Vad behöver förtydligas i stödmaterialet?
- Vilka exempel inom hälso- och sjukvård bör lyftas fram?
- På vilket sätt ser ni att stödmaterialet kan användas?

Tack för idag och för
er medverkan i
Hjälpmedelsforum,
hälso- och sjukvård!

Under december kommer ett
informationsbrev till representanter i
Hjälpmedelsforum – för vidare
spridning.

Vi möts i vår!
